

יום ב', כ"ה באלול, תשס"ב (2 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **כ"ה באלול**, [כפי שהזכרנו אתמול] הוא יום תחילת בריאת העולם. וכן כתוב בפתיחת **ספר בראשית**:

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. והארץ היתה תהו ובהו וחושך על פני תהום ורוח אלקים מרחפת על פני המים. ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור. וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל אלקים בין האור ובין החושך. ויקרא אלקים לאור יום ולחושך קרא לילה **ויהי ערב ויהי בקר יום אחד.**

ויאמר אלקים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. ויעש אלקים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן. ויקרא אלקים לרקיע שמים **ויהי ערב ויהי בקר יום שני.** [ההמשך בימים הבאים...]

~~~

בעניין תשובה ובעניין בריאה, [מתוך כתבי הרב משה צבי נריה על חודש אלול]:
"ושבת עד ה' אלוקיך" [דברים ל' 2] "עד" משמע כאילו זה מקום. ותמוה.

התשובה האמיתית היא שעל-ידי התשובה, הקב"ה **בורא ויוצר** את האדם מחדש. הקב"ה, שהוא "יוצר אור ובורא חושך" [ישעיה מ"ה 7], וגם "היוצר יחד לבם" [תהלים ל"ג 15] – יש ביכולתו ליצור את האדם מחדש, "ורוח נכון חֲדַשׁ בקרבי." [שם נ"א 12]

התשובה היא אחד מהדברים שאלמלא הקב"ה גילה לנו שזה עוזר, לא היינו יכולים לומר זאת ולחשוב זאת. **עשיית** תשובה זה דבר הגיוני כפי שאומר הרמב"ם בהלכות תשובה [פרק ה' הלכה ב'], שכמו שיש לאדם בחירה חפשית לחטוא, כן יש לו גם אפשרות לשוב בתשובה כיוון שרשותו בידו. ואולם, **קבלת** התשובה ע"י ה', העובדה שהתשובה מועילה – **זה בכלל לא הגיוני**, ורק בגלל שה' הודיע בתורה [אצל קין ועוד] ובנ"ך [אצל דוד ועוד] **אנו יודעים זאת.** כי לא פשוט בכלל שאפשר למחוק את העבר ולהיווצר – מבחינה נפשית ונשמתית – מחדש.

רק הקב"ה, שהוא יוצר האדם והעולם, יכול לחדש לנו דבר זה שאנו יכולים להיווצר מחדש. [הגדרה זו של התשובה היא בעצם מה שאומר הרב קוק זצ"ל ב"אורות התשובה", שתשובה זה שאדם חוזר לעצמו, שהעולם חוזר לטבעו וכי העולמיות חוזרת אל האלוקיות].

דבר זה קשה לאדם להבין שהוא נוצר מחדש. ועל כן משתמש הנביא בעניין הטהרה כדי להמחיש מהי תשובה: - "**מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו.**" [ויקרא ט"ז 30] ו"**מקווה ישראל ה'**" [ירמיה י"ז 13]. אדם יכול להבין כיצד הוא מטהר – כעין זה שהוא נקי מבחינה פיזית, והוא גם מבין את נחיצות הדבר, כשם שמבין שצריך לרחוץ את ידיו שיהיו נקיות.

אולם, ביום הכיפורים אנו לא רק נטהרים, אלא למעלה מכך, דבר שקשה להבינו: **נוצרים מחדש** – כשה' יתברך מקבל תשובתנו.

ועל-פי דברינו, מתבהרת התמיהה שהצבנו: כשאנו שבים "עד ה'", מזה משמע שאנו נוצרים מחדש, כי אנו שבים עד **למקום שבו נוצרנו**, עד למקום שבו יִצְרָנו ה'.

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכונניה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלוויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל